

„Strategie rozwoju europejskich pasażerskich przewoźników lotniczych w aspekcie unijnej polityki zrównoważonego rozwoju transportu”

Streszczenie rozprawy doktorskiej

mgr inż. Natalia Drop

Tematem rozprawy są strategie rozwoju europejskich pasażerskich przewoźników lotniczych w aspekcie unijnej polityki zrównoważonego rozwoju transportu. Za główny cel pracy przyjęto opracowanie modeli strategii rozwoju dla europejskich pasażerskich przewoźników lotniczych, pozwalającego na jednoczesne spełnienie coraz wyższych wymogów wynikających z unijnej polityki zrównoważonego rozwoju transportu i sprostanie oczekiwaniom pasażerów.

W części teoretycznej pracy przedstawiono systematykę zarządzania strategicznego i różnych rodzajów strategii, w tym strategii rozwoju, regulacje unijne w zakresie zrównoważonego rozwoju transportu, ze szczególnym uwzględnieniem transportu lotniczego oraz charakterystykę rynku pasażerskich przewozów lotniczych. Przeprowadzona analiza materiałów źródłowych wykazała, że nie ma wystarczających badań dotyczących strategii przewoźników lotniczych w kontekście unijnej polityki zrównoważonego rozwoju transportu. Dlatego istnieje potrzeba stworzenia modeli strategii rozwoju, w których czynniki środowiskowe i społeczne będą równorzędne z aspektem ekonomicznym działalności przedsiębiorstwa.

Dalsza część rozprawy ma charakter badawczy, a zagadnienia w niej zawarte zostały podzielone w następujący sposób:

- w części pierwszej przeprowadzono analizę strategii realizowanych przez siedmiu największych europejskich przewoźników i konsorcja przewozowe – Ryanair, easyJet, Lufthansa Group, Air France – KLM, IAG, Aeroflot Group i Turkish Airlines; kryterium wyboru stanowiła liczba przewiezionych pasażerów w 2020 roku;
- drugą część stanowiły badania ankietowe mające na celu zbadanie preferencji pasażerów w zakresie lotniczej usługi przewozowej i procesu okołoprzewozowego z uwzględnieniem podstawowej segmentacji rynku, przeprowadzone w dwóch etapach:
 - w dniach 03-05.12.2019 w porcie lotniczym Berlin-Tegel,
 - w dniach 10-30.12.2021 w Internecie.

Określenie elementów pojawiających się w strategiach przewoźników oraz identyfikacja oczekiwań pasażerów pozwoliło na opracowanie modeli wybranych strategii rozwoju – koncentracji, dywersyfikacji koncentrycznej oraz integracji pionowej – w ostatniej części pracy. Dla każdego z trzech aspektów zrównoważonego rozwoju – sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa, zrównoważonego rozwoju z podziałem na aspekt środowiskowy i społeczny, oczekiwań pasażerów – określono jakie czynniki powinny zaistnieć, aby możliwe było wdrożenie poszczególnych strategii rozwoju.

Najważniejszy wniosek płynący z przeprowadzonych badań jest następujący: rozwój przewoźników lotniczych musi być zogniskowany na dwóch rodzajach działań – prośrodowiskowych (ograniczenie emisji, wykorzystanie biopaliw) i prospołecznych (badanie oczekiwań pasażerów i tworzenie zgodnych z nimi usług). Jednak z ekonomicznego punktu widzenia, działania na rzecz ochrony środowiska wiążą się ze wzrostem kosztów operacyjnych, co z kolei jest przenoszone na pasażerów w formie wyższych cen biletów. Dlatego też zadaniem przewoźników lotniczych jest implementacja takiej strategii rozwoju, która pozwoli na ograniczenie kosztów funkcjonowania, maksymalizację zysku, wdrażanie niezbędnych działań na rzecz ochrony środowiska i odpowiadanie na oczekiwania pasażerów.